

2023-2024 НАВЧАЛЬНИЙ РІК: КУРС НА ОПТИМІЗАЦІЮ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Підготувала консультант
КУ «ЦПРПП ВМР
Юлія АНТОНІШИНА»

В умовах гострих викликів, пов'язаних з освітніми втратами, важливим чинником та гарантом якісної освіти є **«умотивований вчитель, який має свободу творчості та розвивається професійно»**.

Концепція НУШ

Готуючись **до 2023-2024** навчального року, важливо враховувати уроки, зроблені за попередній рік навчання. Державна служба якості освіти України провела дослідження якості організації освітнього процесу в умовах війни **у 2022/23** навчальному році, з результатами якого можна ознайомитись за посиланням:

<https://osvita.ua/doc/files/news/889/88943/yakist-osvity-v-umovah-viyny-web-3.pdf>

НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА

- Закон України «Про освіту» **в редакції від 02.07.2023;**
- Закон України «Про повну загальну середню освіту» **в редакції від 05.06.2023;**
- **Державний стандарт початкової освіти**
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/688-2019-%D0%BF#Text>
- **Положення про атестацію педагогічних працівників від 09.09.2022 №805**
<https://mon.gov.ua/ua/nra/pro-zatverdzhennya-polozhennya-pro-atestaciyu-pedagogichnih-pracivnikiv>
- **Положення про сертифікацію педагогічних працівників від 27.12.2018 №1190**
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1190-2018-%D0%BF#Text>
- **Наказ МОН від 13.07.2021 № 813** “Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти”;

НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА

- **Професійний стандарт** за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)» (затверджено наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України 23.12.2020, № 2736

<https://mon.gov.ua/ua/news/zatverdzheno-profstandart-vchitelya-pochatkovihklasiv-vchitelya-zakladu-zagalnoyi-serednoyi-osviti-i-vchitelya-zpochatkovoyi-osviti>

- **Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.02.2020 № 143**
“Про затвердження типового переліку засобів навчання та обладнання для навчальних кабінетів початкової школи”;
- **Наказ Міністерства освіти і науки України освіти” від 24.02.2023 № 201**
“Про затвердження Змін до Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти;

НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА

- **Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205**
“Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти” зі змінами;
- Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти “Нова українська школа” на період до 2029 року:
Розпорядження Кабінету Міністрів України.

<https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/249613934>

У нових складних реаліях працюємо у форматі перезавантаження НУШ, адже за висловом авторки та натхненниці реформи НУШ Лілії Гриневич «...будь-яка освітня політика потребує постійного критичного переосмислення залежно від нових викликів і обставин, що змінилися». Таким чином, поняття «безперервний професійний розвиток педагога» набуває нових сенсів, змістів й наративів.

У Законі України «Про освіту» **безперервний професійний розвиток** визначено як «**безперервний процес навчання та вдосконалення професійних компетентностей фахівців після здобуття вищої та/або післядипломної освіти, що дає змогу фахівцю підтримувати або покращувати стандарти професійної діяльності і триває впродовж усього періоду його професійної діяльності**».

Умови вибудовування та функціонування професійних спільнот які працюють на засадах партнерства, співнаставництва:

- аналіз/усвідомлення викликів та загроз, пов'язаних з сучасними реаліями: трансформація їх у завдання;
- створення мотиваційно-ціннісного середовища: вплив на рівень професійних домагань;
- вибудовування професійного рефлексивного середовища: можливості та засоби для здійснення інтелектуальної, особистісної, комунікативної та кооперативної рефлексії;
- супервізійна підтримка.

У межах безперервного професійного розвитку, визначеного однією з обов'язкових трудових функцій учителя, освітянин має володіти здатністю до навчання впродовж життя, інноваційною та рефлексивною компетентностями.

Професійний стандарт за професіями «вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «вчитель закладу загальної середньої освіти», «вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)», 2020

У **ПС** рефлексивна компетентність вчителя визначається як здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати індивідуальні професійні потреби та простежується через такі знання та уміння:

Знання	Вміння
ДЗ.1.31 Механізм моніторингу професійної діяльності вчителя	ДЗ.1.У1 Здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності
ДЗ.1.32 Загальні та професійні компетентності вчителя	ДЗ.1.У1 Визначати відповідність власних професійних компетентностей чинним вимогам
ДЗ.1.33 Вимоги до професійної діяльності вчителя з урахуванням змін в освітній політиці, змісті освіти	ДЗ.1.У1 Ураховувати у власному професійному розвитку зміни в системі освіти, її законодавчому забезпеченні, в діяльності закладу освіти, учнівському колективі
ДЗ.1.34 Особливості діяльності закладу освіти, учнівського колективу	

Одним із ефективних інструментів планування професійного розвитку є проведення **супервізії** для педагогічних працівників.

Супервізія - інструмент професійної підтримки та професійного розвитку, що передбачає комплекс заходів із навчально-методичного супроводу педагогічних працівників закладів дошкільної і загальної середньої освіти в умовах реалізації завдань НУШ.

Супервізор - це особа, яка має професійний досвід і експертизу у певній галузі та відповідає за проведення супервізії. В контексті педагогічної сфери, супервізором може бути освітній керівник, досвідчений викладач або консультант, який має глибокі знання і розуміння професійних стандартів, методик навчання, ефективного управління класом та підтримки педагогічного процесу.

Супервізія може бути індивідуальною та груповою.

Індивідуальна супервізія передбачає здійснення одного чи кількох наставницьких циклів (бесіда з планування, спостереження, бесіда з рефлексії, створення плану професійного розвитку).

Групові сесії дозволяють обмінюватися досвідом, вчитися один від одного і вирішувати спільні проблеми, що також має велике значення для професійного зростання педагогів. Вони створюють можливість для колективного вивчення і підтримки, що сприяє розвитку та згуртуванню професійної спільноти.

Важливо!!! Робота супервізора передбачає повну конфіденційність та нерозголошення результатів проведення супервізії.

Чому педагоги мають бути зацікавлені у проведенні супервізії?

Прихід супервізора не повинен створювати страх або тривогу серед педагогів, адже цей візит має сприяти їх професійному зростанню та розвитку. Супервізор приходить не для критики або виявлення помилок, а для надання підтримки та співпраці. Він допомагає педагогам розвиватися, виявляти їх сильні сторони та розробляти стратегії для покращення їх професійної практики.

Супервізор надає зворотний зв'язок, що допомагає педагогам отримати об'єктивну оцінку своєї роботи. Це може виявити слабкі сторони та області для вдосконалення, а також спонукати до рефлексії та пошуку нових шляхів розвитку. Також він може поділитися своїм досвідом, знаннями та кращими практиками з педагогами, представити нові ідеї, методики та підходи, що сприятимуть розширенню професійного арсеналу педагога.

Яким може бути прогнoзований результат супервізії?

- супервізія може стимулювати до покращення педагогічних навичок та методів, які використовуються педагогом у класі. Вчитель може отримати нові ідеї, стратегії та інструменти, які допоможуть йому стати більш ефективним у своїй роботі;
- супервізія може спонукати педагога до перегляду своїх підходів та цінностей, що впливають на навчання та виховання. Він може переглянути свої переконання, розширити власне розуміння процесу навчання та знайти нові способи сприяти розвитку учнів;
- супервізія може підвищити самооцінку педагога та сприяти розвитку його впевненості у власних здібностях. За допомогою зворотного зв'язку та підтримки супервізора, педагог може побачити свої сильні сторони та досягнення, що сприяє покращенню самооцінки та мотивації;
- розвиток лідерських навичок. Супервізія може сприяти розвитку лідерських навичок педагога, що включає покращення комунікаційних навичок, здатність до співпраці з колегами та здатність вести інших до досягнення спільних цілей.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!